

07.05.2015

Casetă tehnică: Investițiile străine directe – competitivitatea regională a Republicii Moldova

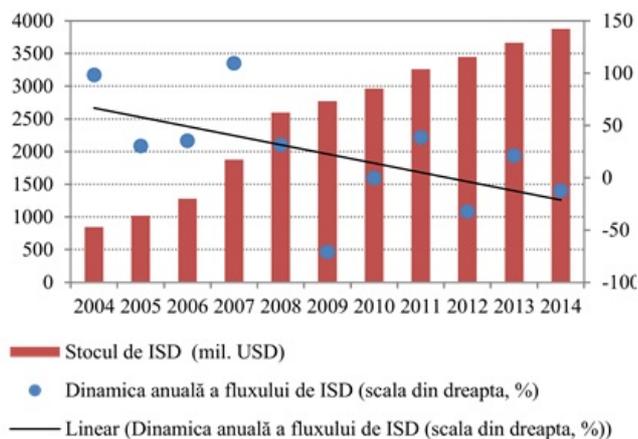
Casetă extrasă din:

Raport asupra inflației nr.2, mai 2015 ^[1]

Impactul investițiilor străine asupra economiei unei țări este incontestabil: lanțul de efecte pe care le creează se răsfrâng atât asupra producției de bunuri și servicii, cât și asupra consumului, motivând simultan cererea și oferta. Investițiile reprezintă stimulentele ce generează noi activități economice și are ca finalitate obținerea de bunuri și servicii indispensabile unei economii viabile, prospere.

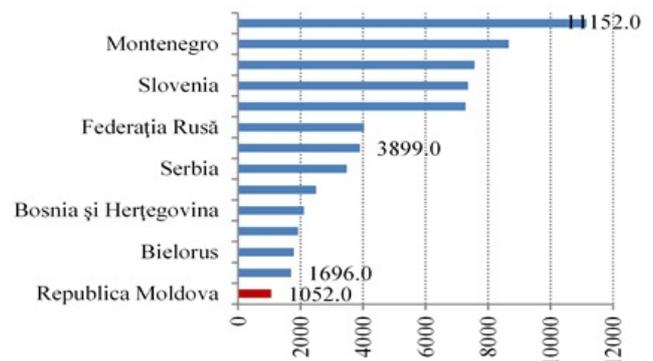
La etapa actuală, potrivit prevederilor Strategiei de atragere a investițiilor și promovare a exporturilor pentru anii 2006-2015, atragerea investițiilor și promovarea exporturilor este o prioritate strategică a Guvernului Republicii Moldova. Guvernul dorește să orienteze economia în direcția activităților de producție destinate exportului și să valorifice mai eficient potențialul țării în calitate de punct natural de tranzit între Est și Vest. Totodată, conform Strategiei Naționale de Dezvoltare a Republicii Moldova 2012-2020, se optează pentru schimbarea paradigmei de dezvoltare a economiei și anume, necesitatea renunțării la modelul de creștere bazat pe consumul alimentat de remiteri în favoarea unui model dinamic bazat pe atragerea investițiilor străine și locale, precum și dezvoltarea industriilor exportatoare de bunuri și servicii.

Graficul nr. 1. Dinamica ISD în Republica Moldova

Sursa: BNM, UNCTAD

Graficul nr. 2. Stocul de ISD pe cap de locuitor în anul 2013 (dolari SUA)

Sursa: UNCTAD

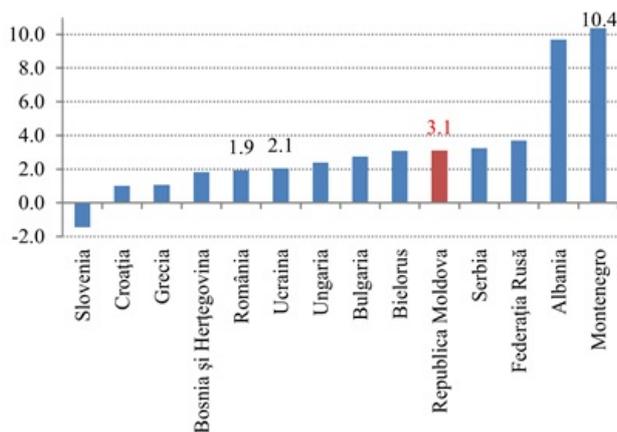
Existența unor acorduri de comerț și de liber schimb la nivel mondial și regional, presiunea fiscală redusă, forța de muncă relativ ieftină și calificată, amplasarea geografică strategică a țării, solul, clima favorabilă, existența tradițiilor în industria prelucrătoare, în special în cea a produselor agroalimentare constituie, indiscutabil, elemente definitorii cu o puternică amprentă pozitivă asupra competitivității investiționale a Republicii Moldova.

Cu toate acestea, în comparație cu alte țări din regiune Țările din regiune se referă la țările din Europa de Sud-Est și Europa de Est.^[1], climatul investițional nu este un atu pentru Republica Moldova. Faptul acesta îl denotă atât poziția Moldovei în ratingurile internaționale, cât și comparația directă a indicatorilor macroeconomici și de performanță privind atragerea

ISD între țări. Un alt moment important se referă la faptul că așa cum ISD își au originea în afara țării noastre Conform datelor BNM, în topul țărilor-investitoare (criteriu: distribuția geografică a investițiilor străine directe acumulate în capitalul social, pe principalele țări, cu excepția sectorului bancar) intră Federația Rusă, Olanda, Franța, Spania, Germania, Cipru, România, Italia, etc.², prin intermediul acestora se produce un proces de internalizare a situației economice din țările investitoare în economia și societatea națională. Analiza stocului și a fluxului de ISD pe perioada ultimilor 10 ani (graficul nr. 1) denotă o creștere constantă a stocului de investiții străine directe (peste 3.9 miliarde dolari SUA Valoare ce nu include ISD din partea stângă a Nistrului și mun. Bender.³ în anul 2014), de peste 4 ori mai mult comparativ cu anul 2004. Totodată, începând cu anul 2008, se atestă evoluția general descendentă a fluxurilor de ISD. Ca urmare a crizei mondiale, fluxurile de ISD orientate în economia națională au scăzut brusc. Criza economică și financiară a redus puternic încrederea investitorilor străini în capacitatea de relansare a economiilor în tranziție, printre care se află și Republica Moldova. La multe proiecte de investiții s-a renunțat, fie au fost amânate.

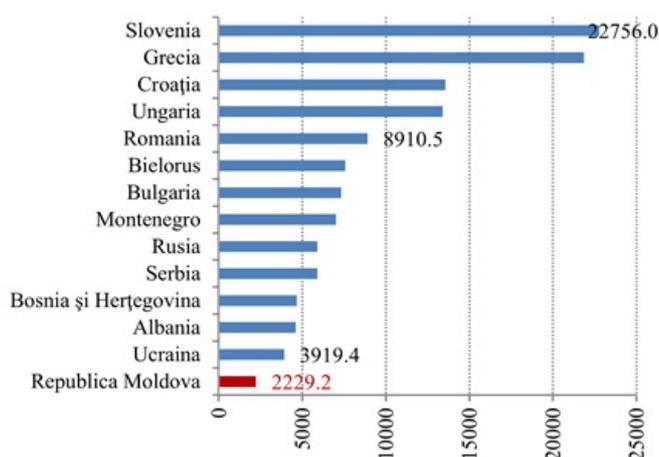
Gradul de pătrundere al capitalului străin în economie este evidențiat într-o manieră sugestivă de nivelul stocului de ISD pe locuitor (graficul nr. 2). Datele empirice cu privire la acest indicator relevă discrepanțe accentuate existente între statele din regiune, iar Republica Moldova înregistrează un nivel scăzut al acestui indicator. Comparativ cu alte țări ex-sovietice din regiune, Ucraina, spre exemplu, a acumulat un stoc de 1696.0 dolari SUA per capita, iar România – 3899.0 dolari SUA per capita, pe când Ungaria se regăsește în fruntea clasamentului.

Graficul nr. 3. Ponderea fluxului de ISD în PIB în anul 2013 (%)

Sursa: UNCTAD

Graficul nr. 4. PIB pe cap de locuitor în anul 2013 (dolari SUA)

Sursa: UNCTAD

Potrivit indicatorului fluxul de ISD ponderat la produsul intern brut (PIB), Republica Moldova, comparativ cu alte țări, s-a poziționat pe locul 5 în anul 2013 (graficul nr. 3). Aceasta, însă, nu s-a datorat fluxurilor mari de ISD, dar mai degrabă unui nivel mic al PIB. Ca demonstrație ar servi valoarea redusă a indicatorului PIB per capita (graficul nr. 4), deși în anul 2013 creșterea reală a PIB a fost de 9.4 la sută – cea mai mare din regiune. Totodată, fluxul de ISD per capita în Republica Moldova a înregistrat, în anul 2013, valoarea de 66.0 dolari SUA (nivelul maxim a fost atins în anul 2008 și a constituit 196.2 dolari SUA). Țările vecine, România și Ucraina, au consemnat performanțe mai bune la acest capitol, indicatorul în cauză însumând 167.0 și, respectiv, 83.0 dolari SUA.

Cu referire la clasamentele internaționale, ce prezintă indicatorii care caracterizează atractivitatea economiei unei țări pentru investitori, se cer a fi aduși la cunoștință unii dintre aceștia. Astfel, potrivit datelor unui raport al Băncii Mondiale, „Doing Business 2015”, în anul 2014, după ușurința derulării afacerilor, Moldova s-a situat pe locul 63 din 189 Primul loc fiind cel mai bun; înseamnă că mediul de reglementare este propice pentru activitatea economică.⁴ (în anul 2013 – pe locul 82). De asemenea, indicatorul competitivității globale din clasamentul „The Global Competitiveness Index 2014-2015”, elaborat de Forumul Economic Mondial, a poziționat țara noastră pe locul 82 (în anul 2013 – pe locul 89), România – pe locul 59, iar Ucraina – pe locul 76. Un alt indice important ce caracterizează atractivitatea economiei unei țări pentru investitori este indicele libertății economice, calculat de către Heritage Foundation. Potrivit acestuia, în anul 2014, Moldova se situa pe

poziția 111 (similar anului precedent) din 165 de țări, fiind plasată în categoria țărilor „preponderent nelibere”. În același clasament, România se situa pe poziția 57 (în categoria țărilor „moderat libere”), iar Ucraina – pe locul 162 (în categoria țărilor „reprimare”). În ceea ce privește libertatea investițională, Moldova ocupa locul 109, România – locul 23, pe când Ucraina – locul 168.

Astfel, orientarea în continuare spre dezvoltarea mediului de afaceri și îmbunătățirea climatului investițional va avea urmări pozitive asupra competitivității Republicii Moldova în direcția atragerii investițiilor străine, ce se va exprima prin creșterea exporturilor, majorarea numărului de întreprinderi fiabile, motivate să implementeze inovații, capabile să creeze locuri de muncă atractive, să asigure productivitate înaltă și producție competitivă orientată spre export. Aceasta, inevitabil, se va reflecta în îmbunătățirea indicatorilor macroeconomici și avansarea în continuare a Republicii Moldova în clasamentele internaționale.

¹Țările din regiune se referă la țările din Europa de Sud-Est și Europa de Est.

²Conform datelor BNM, în topul țărilor-investitoare (criteriu: distribuția geografică a investițiilor străine directe acumulate în capitalul social, pe principalele țări, cu excepția sectorului bancar) intră Federația Rusă, Olanda, Franța, Spania, Germania, Cipru, România, Italia, etc.

³Valoare ce nu include ISD din partea stângă a Nistrului și mun. Bender.

⁴Primul loc fiind cel mai bun; înseamnă că mediul de reglementare este propice pentru activitatea economică.

See also

Tags

[PIB](#) ^[2]

[ISD](#) ^[3]

[investiții](#) ^[4]

[investițiile](#) ^[5]

[export](#) ^[6]

[investiții străine](#) ^[7]

[investițiile străine directe](#) ^[8]

Source URL:

<http://bnm.md/en/node/52406>

Related links:

[1] <http://bnm.md/ro/content/raport-asupra-inflatiei-nr2-mai-2015> [2] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=PIB](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=PIB) [3] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=ISD](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=ISD) [4] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=investiții](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=investiții) [5] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=investițiile](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=investițiile) [6] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=export](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=export) [7] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=investiții străine](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=investiții străine) [8] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=investițiile străine directe](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=investițiile străine directe)